

ชื่อหลักสูตร การทำสบู่เหลวสมุนไพร
จำนวน ๕ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชย์กรรม (กลุ่มสนใจ)
สำนักงาน กศน.จังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโรน่า (โควิด- ๑๙) ในประเทศไทยกำลังแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางครอบคลุมทุกพื้นที่ ในปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรมีน้อยลงจึงมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีความคุ้มค่ายิ่งขึ้น อำเภอแกลงมีพื้นที่ส่วนใหญ่ทางการเกษตร เช่น การทำนา ทำไร่และปลูกผัก หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร มีการประกอบอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนและให้ประชาชนใช้เวลาว่างหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร อาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพร จึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่จะเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้โดยการใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นเพื่อการประกอบอาชีพ มาสร้างรายได้และการมีงานทำอย่างยั่งยืนของประชาชน

หลักการของหลักสูตร

จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ แผนงาน: ยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ดังนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแกลงจึงได้ดำเนินการให้ กศน.ตำบล ได้จัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการด้านอาชีพและต่อยอดอาชีพในพื้นที่ จากการทำเวทีประชาคมจึงสรุปได้ว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลได้มีความสนใจในเรื่องการทำสบู่เหลวสมุนไพร ดังนั้น สมาชิกของกลุ่มจึงรวมตัวเพื่อพัฒนาต่อยอดไปสู่อาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรวิชา การทำสบู่เหลวสมุนไพร สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพรและสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

หลักสูตรวิชา การทำสบู่เหลวสมุนไพรสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนดคุณสมบัติกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการอบรม

๑. ประชาชนผู้ไม่มีอาชีพ
๒. ประชาชนผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลาเรียน

หลักสูตรวิชา ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๑.๑ ความสำคัญการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด
 - ๑.๒.๒ การใช้แรงงาน
 - ๑.๒.๓ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
 - ๑.๒.๔ ทุน
 - ๑.๒.๕ การบรรจุหีบห่อ
 - ๑.๒.๖ การขนส่ง
 - ๑.๒.๗ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
 - ๑.๓ แหล่งเรียนรู้
 - ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๒.๑ ขั้นตอนการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๒.๑.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๒.๑.๒ คุณสมบัติของสบู่สมุนไพร
 - ๒.๑.๓ ชนิดของสบู่สมุนไพร
 - ๒.๑.๔ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๒.๑.๕ สถานที่ / พื้นที่
 - ๒.๒ ขั้นตอนการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๒.๒.๑ การจัดทำ / จัดหา
 - ๒.๒.๒ การนำสบู่สมุนไพรมาผสม
 - ๒.๓ ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๒.๔ การทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๓.๑.๑ การวางแผนการจัดการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๓.๑.๒ การดูแลรักษาการควบคุมคุณภาพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๓.๑.๓ การลดต้นทุนในการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร
 - ๓.๑.๔ การทำรายรับ – รายจ่าย
 - ๓.๒ การจัดการการตลาด
 - ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง
 - ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์
 - ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและการบริการ
 - ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง
 - ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร

๑) ค่าใช้จ่าย

๒) การเตรียมวัสดุอุปกรณ์/สมุนไพรม

๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพรม

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมิน
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตร สามารถนำความรู้และประสบการณ์ เทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพ วิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรการทำสบู่เหลวสูตรสมุนไพร

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพหลักสูตรการทำสบู่เหลวสมุนไพร	๑.บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพร ๒ บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพร ได้แก่ การออกแบบการลงทุนดูแลรักษาทุนและตรวจสอบได้ ๓.หาแหล่งเรียนรู้ได้ ๔.บอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพร ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑ ความต้องการของตลาด ๒ การใช้แรงงาน ๓ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ๔ การเลือกทำเลที่ตั้ง ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์สถานประกอบการสื่อของจริงสื่อบุคคลในชุมชนเพื่อหาข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการแหล่งเรียนรู้ต่างๆในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ครูผู้สอนและผู้รู้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพโดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติความคุ้มค่าและความต้องการของตลาด	๑ ชั่วโมง	-
๒.ทักษะการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพร	๒.๑ เตรียมการประกอบอาชีพการทำสบู่เหลวสมุนไพร ๒.๒ สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์และสามารถปฏิบัติได้ ๒.๓ สามารถจัดจำหน่ายได้	๒.๑ ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพ - ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ ๒.๒ ชั้นการปฏิบัติการทำสบู่เหลวสมุนไพร ๒.๓ ชั้นการดูแลรักษาสบู่เหลวสมุนไพร	๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการออกแบบและปฏิบัติการทำสบู่เหลวสมุนไพร ๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓ จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชนพร้อมจดบันทึก ๒.๔ จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพผลิตภัณฑ์จากสบู่เหลวสมุนไพร ๒.๕ จดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๖ ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด		๒ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
<p>๓.การบริหารจัดการใน การ ประกอบอาชีพการทำสบู่เหลว สบุนไพร</p>	<p>๑.สามารถบริหารจัดการได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุน <p>๒.สามารถจัดการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำฐานข้อมูล - จำหน่ายผลิตภัณฑ์สบู่เหลว สบุนไพรผู้บริโภค <p>๓.สามารถจัดการความเสี่ยงได้</p> <p>๔.สามารถวางแผนการดำเนินงานได้</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการผลิตภัณฑ์</p> <p>๑ การจัดการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์</p> <p>๒ การลดต้นทุนการทำผลิตภัณฑ์</p> <p>๓.๒ การจัดการตลาด การจัดจำหน่าย</p> <p>๑.การทำฐานข้อมูลลูกค้า</p> <p>๒.การจำหน่ายไปสู่ผู้บริโภค</p> <p>๑) ระยะเวลาการจำหน่าย</p> <p>๒) รูปแบบผลิตภัณฑ์</p> <p>๓) ราคาขาย</p> <p>๔) คู่แข่งขัน</p> <p>๓.๓.การวางแผนการจัดการ ความเสี่ยง</p> <p>๓.๔.การวางแผนการดำเนินงานแบบตารางการปฏิบัติงาน</p>	<p>๓.๒ การบริหารจัดการตลาด</p> <p>๑ ข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการ</p> <p>๒ กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์</p> <p>๓ ดำเนินการตามกระบวนการจัดการตลาดเช่นการคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย จำหน่ายสินค้าฯลฯ</p> <p>๓.๓ การจัดการความเสี่ยง</p> <p>๑ ให้ผู้เรียนศึกษาการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๒ ฝึกการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๔ การวางแผนการดำเนินงาน</p> <p>๑ ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน</p> <p>๒ ฝึกปฏิบัติการทำแผนการประกอบอาชีพตามแบบตารางการปฏิบัติงาน</p>	๑ ชั่วโมง	
<p>๔. โครง การ ประกอบอาชีพการทำสบู่เหลว สบุนไพร</p>	<p>๑.บอกความสำคัญ ประโยชน์ และ บอกองค์ ประกอบ ของ โครงการอาชีพได้</p> <p>๒.ตรวจสอบความเหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการอาชีพ</p> <p>๓.เขียนโครงการ อาชีพได้</p>	<p>๑. ความสำคัญ และประโยชน์ ของโครงการอาชีพการทำสบู่เหลว สบุนไพร</p> <p>๒. องค์ประกอบของโครงการ อาชีพ</p> <p>๓.การเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>๔. การประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพ</p>	<p>๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญ/ประโยชน์/ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ</p> <p>๒.ให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างการเขียน โครงการอาชีพ สรุปรูปแนวคิดเป็นแนวทาง ในการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>๓.ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความ เหมาะสม/สอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>๔.ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ</p>	๑ ชั่วโมง	
รวม				๓	๒
รวมทั้งสิ้น				๕ ชั่วโมง	